

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Quod paucorum est appetitum superare ca.xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Primitius

tiāz adhibeat, in contrariis locis eis operat. Operat at habituat facile, prompte, perfecte, et cum delectatione, qui posse habituere, et si bene operari potest, neque enim id negaverit, non est que expedit et promptus venit ad operandum, nec tarda inerit operationi voluptas perfectio facilitas. Unde illud Aristo. in Ethic. citharœdi est cithara pulsum, studio si bene pulsare. Inest ergo habitus (ut theologi clarissimi sentiunt, et præsertim Jo. Scotus in primis sententia dist. xvij. quest. ij.) vis actia, qua cum anima seruite cui insuerit, habituat valet ad melius et laudabilius operandum. De vi consuetudinis quod a Valerius dicitur hic referatur. Cretenses inquit cum acerbissima execratione aduersus eos quos vehementer oderunt volunt, ut mala consuetudine delectetur, optaret, modes toque votigenae efficacissimum ultionis euctus reperiunt. Inutiliter enim aliquod concupiscere, et in eo plenius morari, exitio ea vicina est dulcedo. At si voluntas mea diligenter studioque excitata cooperit appetitum dñi, et eius ferit a te molire coleto, breui si plenerarit et victoria ut scinderet, nec vires remiserit, victrix eundem, et in altissimam virtutis arcem cum victoriis signis evolabit. Ad hoc Paulus ad Romanos hortatur, dicens. Ergo fratres debitoressum non carni, ut se cunctis carnebus vivamus. Si enim secundum dum carnem vixeritis mortem emini. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, vivetis. Ut ita, si immortali ac sempererna, que sola vera est vita, et ab omni mortis contagione se innotesceret.

Quod paucorum est appetitus suppare CCC. xx.

Sed pauci admodum sunt quod carnis ibecillitate deuicta felicitate statim victoriæ potiatur, ea namque est voluntati cum appetitu nostrorum direa familiaritas, ea necessitudo, ut penitusque sciat ei plene pugnare bladitijs. Docuit hoc cum summa totius humani gressus incommoditate atque iactura proplastus homo, qui cum modo esset ab opifice deo conditus, et in perfecta membrorum corporis et animæ virium integritate formatus, premonitus etiam quid eucturus esse delinquntis, male suadet feminæ, ne ut Augustinus inquit heas quam habebat in deliciis contristaret, as-

C. iiiij

Liber Primus

sensus est, ex illo tpe coepit verum esse qda Mose dicitur, Chilezer
leb. rabe mincabrab, id est quod latine plurib^z ybis explicat. Sen-
sus et cogitatio cordis humani prona est ad malum a iuuentute sua
vitium hoc in ramos a radice diffusum, indies magis, magisq^z con-
ualuit, et senescente natura quotidiene resurget. Adam rationis ty-
pus est, appetitus Eva, cum rationem dico superiorem animę par-
tem, quę et voluntatez et intelligentia includit, intelligo. Voluntas
libera ē, facile tñ persuadet, et paulo momēto huc vel illuc impellit,
appetit^z vero libertate carēs, semp obstinate et irrevocabiliter tristi-
ciam fugit, et seq̄tur voluptatez irrevocabiliter inq^z si eum spectes,
nunq^z enim seipm ipse reuocat aut cohabet, sed si superiorez virtutē
cui subiçit animaduertis reuocari potest, vt diximus

Cqd motui coeloz assimilat̄ mot^z appetitus

Doro opepriciū est i his aīe potētūs, itueri sile **C**a. xvi.
qdā motui coeloz. Quēadmodū cīm nonē sphēre (qd est p^z
mū mobile) ipetū, firmamētu et planetaz orbes q̄tide ab ortu ad
occasuz rapiunt, qui diurn^z mor^z appellat, et tñ duz eorsuz ferūtur,
motu qdaz aliosic cōtranitūt, vt qbusdaz tpm spacūs, totū zodiacū
retrogrado cursu metiātur. Sic et appetit^z quātūnis a rōne regat
sp tñ diuerticula qrens aliquātulū refugit, et q̄si bos plaustro subiu-
gatus, et bibulcī stimulo punctus, ad carpēduz gramen collū intor-
quet.

Cqd duplīci hoīs naturę duo spūs pfecti sunt.

Dicit duplīci hoīs naturę duo (vt theologi volūt) **C**. xvij.
a deo dēmones destinātur, vn^z qui cuz ipē bon^z sit ad bonū
alter qui iuxta suā neq^ziam nos vertit ad malum. Qui appetitus fa-
uet Benius dicitur ab antiquis. Benius autez ab ingenio dicit, qd
naturā significat vnicuiq^z insitā, et Beni^z quod ingenū hoc ē natu-
rā secūdet appellat, fuerūt eriā philosophoz qui dā, q̄ dixerint singu-
lis rerum naturis et speciebus, singulos angelos attributos, q̄ cons-